

És una trucada exterior, l'accepteu?

Les crisis financeres solen tenir conseqüències inesperades, però avui hi ha més temor que no sorpresa: Rússia, la Xina i sobretot l'Orient Mitjà són l'única esperança per a la sequera de capital que fa agonitzar els mercats als Estats Units i a Europa.

El jove que hi ha dempeus a la sala d'ordinadors té el rostre estranyament pàl·lid, malgrat que sembla que al front li lluu una certa vermellor. A la galta dreta, sota la pell, s'hi endevina una vena. Fa recórrer la mirada pel cable del telèfon que hi ha damunt el seu escriptori, de cap a cap, fins a l'endoll. Després agafa l'aparell. Clic-clic, clic-clic, tap-tap-tap: hi ha línia, no n'hi ha cap dubte, pensa.

Es tracta d'un assessor financer júnior, un dels graduats que recentment s'han incorporat a Capital Spreads, CS ("Les apostes múltiples a la borsa tenen un nivell de risc alt; per tant, recomanem als clients que especulen solament amb els diners que realment poden permetre's. A cada aposta s'hi assigna automàticament un límit de pèrdues. No tots els límits resten sota garantia. Els clients podrien tenir pèrdues superiors al dipòsit inicial i també al valor de l'aposta final. Abans d'obrir un compte, si us plau, assegureu-vos que us heu familiaritzat amb els riscos que sou a punt de prendre", diu la lletra petita del contracte).

Simon Denham, director de CS, explica l'endemà l'anècdota del neòfit al seu *videocast* per internet, amb tota mena de detalls: que "eren les set del matí i el júnior no havia rebut cap trucada!", que "va creure que el servei telefònic havia sofert un tall" i que "què esperava, després de la caiguda de dilluns [21 de gener]?" Denham escriu columnes setmanals a la premsa financera de Londres i troba que "aquests són uns dies fenomenals per als inversors d'apostes múltiples. Vull dir, en una sola jornada es registren variacions de 80 punts o

110. Hi ha oportunitats que en unes altres circumstàncies tardarien mesos a aparèixer."

Però els telèfons guarden un silenci als matins que fa paüra, encara. Perquè ens fem una idea de la manca d'activitat dels inversors i de l'escassetat de capital, potser seria convenient de saber que les borses oficials han hagut de clavar les mans en la competència, les anomenades *borses submergides*. Aquestes borses alternatives funcionen principalment gràcies als avanços tecnològics, que permeten de comerciar amb una gran quantitat d'accions sense el suport de la infraestructura convencional. Aquestes borses submergides disposen de la majoria dels recursos per a convertir-se en una opció factible, però no obliguen els participants a complir tot el reglament; entre

més avantatges, el corredor no ha de fer pública la identitat de la companyia.

Als Estats Units, els darrers càlculs assenyalen que hi ha quaranta borses alternatives. NYSE Euronext ha adquirit part del negoci de la nord-americana Bids Trading i l'europea Smart Pool, dues borses submergides. Com NYFix Millennium (EUA), controlada avui parcialment per la borsa suïssa. A la Unió Europea, l'auge d'aquests mercats laterals els ha duts a considerar-ne la reorganització en una sola plataforma —l'han batejada com Project Turquoise—, les dimensions de la qual faria possible la competència directa a Frankfurt, París o Madrid.

A banda, hi ha el fet que "alguns instruments financers són veritablement opacs, els ciutadans no els comprenen i els experts no han dedicat l'esforç adient a ensenyar-ne les interioritats als directius. Quan la confiança disminueix, l'efecte de retirada s'estén." L'endemà passat de l'ensurt del gener a les borses, aquestes eren les paraules d'Alexandre Lamfalussy, arquitecte del nou sistema de supervisió dels mercats financers europeus que, segons el 37% de les companyies que cotitzen, farà créixer la competència, la fragmentació, i forçarà algunes firmes mitjanes a desviar-se a les borses alternatives per superar l'excés de legislació. És la baralla per les engrunes.

Edifici del Banc de la Unió dels Emirats Arabs, a Dubayy.

I llavors vénen els fons d'inversió estatals, els fons sobirans: en dòlars nord-americans, 137.000 milions de Rússia, 210.000 de la Xina, 215.000 de Kuwait. Els Emirats Àrabs gaudeixen d'un superàvit de 825.000 milions de dòlars. I llavors, amb claredat meridiana, comencem a veure d'on naix la curiositat sobtada per les finances islàmiques. "Potser a desgrat, però els Estats Units i la Unió Europea agafaran el capital que tant necessiten", opina Robin Bew, de la unitat d'intel·ligència de la revista *The Economist*, "i els dos pols del món, avui enfrontats, estaran lligats de sobte per una connexió molt forta i difícil de predir: el capital."

Tanmateix, no tothom pot admetre-ho tan fàcilment. Heather Stewart, columnista de la secció econòmica de l'edició dominical del *Guardian*, els diari dels progressistes britànics per excel·lència, reconeixia a principi de febrer que "l'esperança dels Estats Units és que la Xina i més països [els àrabs: quins, si no?] amb economies emergents, i enormes reserves de capital, facen un pas endavant per ajudar els bancs en

crisi, el sistema en general". "Allà on els altres tal vegada intueixen el perill, jo hi veig l'avanç d'una nació, jo no hi veig cap amenaça sinó una oportunitat de la globalització", declamava el primer ministre del Regne Unit, Gordon Brown, durant la darrera visita a Pequín, alhora que anunciava un 50% més d'acords comercials bilaterals que l'any passat. Cal recordar que és al Regne Unit on hi ha el primer banc islàmic europeu, però Brown no en parla mai. Lawrence Summers, secretari del Tresor nord-americà, ha exigit que els fons sobirans "siguen més transparents en les seues compres", tot i saber que la qualificació d'estatals els fa matèria reservada.

Brian Coulton, de la prestigiosa assessoria Fitch Ratings, diu que "els fons sobirans de l'Orient Mitjà són una notícia estupenda. No són una cura màgica. Això sí, ens ajudaran a respirar mentre dura la tempesta".

Ja ho fan. En aquest punt de les "turbulències dels mercats", en expressió dels analistes financers, els

fons sobirans de la Xina i de Rússia han comprat participacions en firmes de telecomunicacions, electrònica i banca per valor de 75.000 milions de dòlars.

Les finances islàmiques, per una altra banda, s'han fet lloc a Citigroup, HSBC, Morgan Stanley i West LB. Tanmateix, allò que fa especial la banca islàmica respecte a les altres és que aquest sector és un infant. Un nen ja gegant: menys de mig miler d'institucions contenen reserves estimades en prop de 400.000 milions de dòlars que, amb un creixement anual del 15%, arribarà a pesar vora un miliard a penes en dos anys -d'acord amb la consultora McKinsey. L'emissió de bons islàmics ha escalat un 63% en sols nou mesos.

I d'ací a un mes, visiten Madrid, l'estat espanyol, on el sector immobiliari ha deixat un forat de 31.349 milions d'euros a la banca. Investment Corporation of Dubai ha assajat l'acostament a la firma Colonial, el primer possible acord conegut a hores d'ara. Passaran o no passaran?